

SPROGMUSEET

Redaktør: Ole Stig Andersen

Ja til verden!

 Af [Ulla Gjedde Palmgren](#) 22. juni 2009 • I kategorien [Sprogpolitik](#) •

'Ja til sprog' støttes også af erhvervslivet, personificeret ved direktør Henning Dyremose, TDC (foto: wind)

Men selv om stemningen var høj, er det nu ellers bekymring, der har bragt de sproginteresserede parter sammen. En fælles bekymring for, at Danmark taber terræn på fremmedsprogområdet, at vi reelt er i færd med at reducere os selv til en nation af kun dansk- og engelsktalende. Og det er et problem, mener gruppen bag det formaliserede netværk "Ja til sprog", der består af Thomas Harder, forfatter, oversætter og tolk samt Charlotte Rønhof, der er forskningspolitisk chef i DI. Derudover er Københavns og Aarhus Universitet repræsenteret ved dekanerne for de humanistiske fakulteter, Kirsten Refsing og Bodil Due, og ungdomsuddannelserne ved formand for Fransk lærerforeningen Frank Østergaard samt Jens Raahauge som repræsentant for danskfaget og folkeskolen. Endvidere er advokat Birgit Philipp med i gruppen.

Charlotte Rønhof fra DI taler ligefrem om Danmark som en hårdt ramt patient:

Ja diagnosen er i hvert fald klar så langt, at vi har at gøre med en alvorligt syg patient. Symptomerne ses allerede i ungdommen med en kun ringe interesse for andre fremmedsprog end engelsk og bryder alvorligt ud som voksen, hvor ingenøren eller cand.merc' en ikke længere kan tale for eksempel tysk eller fransk.

Af en medlemsundersøgelse, foranlediget af DI og udarbejdet af Lisbeth Verstraete Hansen fra CBS, Handelshøjskolen i København i 2007, fremgik det, at 40 procent af firmaerne havde oplevet kommunikationsproblemer som følge af manglende fremmedsproglige kompetencer. Men de danske firmaer konkluderede interessant nok ikke, at det var dem selv, der havde et fremmedsprogproblem, fordi de ikke beherskede tysk, spansk eller russisk, men at fejlen lå hos de udenlandske firmaer, fordi disse ikke beherskede engelsk! I otte procent af tilfældene havde de danske firmaer afstået fra at lave eksportfremstød i de pågældende lande, og i andre tilfælde havde firmaerne mistet ordrer som følge af sprog- og kulturbarrierer.

Derfor vil gruppen bag "Ja til sprog" arbejde på at få sprog, det danske sprog, tosprogethed og fremmedsprog, på den politiske dagsorden. De vil blandt andet arbejde for, at fremmedsprog introduceres tidligere i folkeskolen, end tilfældet er i dag.

Thomas Harder:

De danske børn kommer senere i gang med fremmedsprog end vore nordiske naboer og får derfor ikke mulighed for at lege fremmedsprog ind. De danske elever er typisk ni år, når de får engelsk i skolen. I Sverige og Finland er eleverne syv år gamle, mens de i Norge er seks år.

Også andet fremmedsprog introduceres sent. Undervisningen i tysk og fransk begynder først i 7. klasse, hvilket placerer os på en 13.-plads blandt de europæiske lande. Eleverne skal i gang med andet fremmedsprog, inden de kommer i puberteten og synes, at det er pinligt at lære nye udtaler.

Paradoksalt nok er der problemer med at finde egnede fransklærere til folkeskolen, men det skyldes, forklarede Frank Østergaard, der er formand for Fransk lærerforeningen, at faget i løbet af de senere år er blevet fanget i en

Der blev skrevet et lille stykke danmarkshistorie på EU-kommissionens repræsentation i København den 10. juni 2009, da [Dansk Industri](#) og sprogfolk gik sammen om et fælles projekt, græsrodsbevægelsen "[Ja til sprog](#)", der skal fremme ikke bare dansk og engelsk, men tosprogethed og flere fremmedsprog i Danmark.

De store smil var fremme, da godt hundrede sprogfolk i alle afskygninger og aldre – dog med en overvægt af +halvtreds – og DI samt dansk erhvervsliv, personificeret ved Henning Dyremose, satte hinanden stævne i en propfuld konferenceseal på Europa-kommissionens repræsentation for at lancere sprognetværket "Ja til sprog".

Netværkets talsmand, professor Thomas Harder, CBS (foto: wind)

Seneste sprognyheder

4/5	Sprogforskerne fandt en skat i skoven politiken.dk
27/4	Lille indsats styrker små børns sprog www.dr.dk
26/4	Lad os komme det danske 'jantekomma' til livs politiken.dk
23/4	Ud med sproget - Berlingske Mener www.b.dk
20/4	Unikt runefund i centrum af Odense videnskab.dk
4/1	John Holm, Pioneer in Linguistics, Dies at 72 www.nytimes.com
10/8	Young women, give up the vocal fry and reclaim your strong female voice www.theguardian.com
20/5	Bill Funding Native Language Programs Passes mtpr.org
17/5	Sounds Of The Pilbara II: Songs In Language finishes recording - WAM - West Australian Music wam.org.au
13/5	Seven US Senators Introduce Bill to Promote Preservation of American Indian Languages - Native News Online nativenewsonline.net

FLERE NYHEDER >>>

[Verdens sprog på Sproguseet.dk på et større kort](#)

Mere i kategorien 'Sprogpolitik'

Den belgiske sprogrænse – en gordisk knude
 Finsk-ugrisk identitet
 Svensk kamp mod engelsk sprogimperialisme
 Eskimoisk i Fjernøsten

Nye kommentarer

Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?
 Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish
 Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet
 Mads Haupt til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
 Monica Scheuer til Jødiske efternavne
 jane til Jødiske efternavne
 InglÉS til Sprogene i Mozambique
 Birgit Eggert til Hvad er der blevet af Maren?
 Grethe Movsing til Hvad er der blevet af Maren?
 Henrik Klindt-Jensen til Ded borrihjolmska måled

Artikler om

negativ spiral, der starter i folkeskolen og fortsætter op i fødekæden: ungdomsuddannelser, seminarium og universiteter/handelshøjskoler. Således starter kun seks lærerstuderende med at læse fransk efter sommerferien, og faget kan kun studeres ét sted i landet. 42 kommuner udbyder ikke fransk på en eneste folkeskole, og det betyder, at mange gymnasier er holdt op med at undervise i faget; omvendt har over 100 elever med fransk fra folkeskolen i år fået besked om, at de trods deres ønske om at læse faget ikke kan få undervisning i fransk i gymnasiet.

På gymnasierne har fremmedsprogfagene i foruroligende grad mistet terræn. Mens andelen af elever, som har engelsk på højt niveau, er steget efter gymnasierreformen, er andelen af elever med tre fremmedsprog raslet ned. Fra 40 procent i 2006 til knap otte procent i 2009.

Selv om de syv initiativtagere er enige om, at der skal gøre noget, har de dog forskellige indfaldsvinkler til sprog – og kan for eksempel næppe mønstre en fælles holdning til engelsk som undervisningssprog på de højere læreanstalter. De er dog blevet enige om fem punkter, der skal prioriteres højt i netværket:

1. Vi skal udforske det danske sprogs mangfoldighed.
2. Vi skal være bedre til engelsk.
3. Engelsk er en selvfølge, men langt fra nok.
4. Tosproglighed er en ressource, som skal anerkendes.
5. Interessen for sprog skal sprudle blandt børn og voksne.

Gruppen gør meget ud af pointere, at engelsk ikke er "væmmeligt og overflødig", men at der skal andre og flere sprog til, hvis danskerne skal udvikle evnen til at begå sig i en globaliseret verden, til at nuancere og anskue en sag fra flere sider.

Også begrebet "tosprogethed" ønsker gruppen at ændre: det at være to-sproget skal ikke betragtes som et problem, men som en ressource.

Tanken med dette betalingsnetværk er at arrangere seminarer, skabe debat og kreere en hjemmeside/blog samt til efteråret arrangere en sprogkonference, hvor temaet skal være behovet for en national sprogpolitisk strategi.

Selv på denne glædens dag – ja måske netop på denne dag – er det på sin plads at mindes, hvad der har bragt landet i denne misere af sproglig fattigdom og foramelse. For det er jo ikke en tilstand, der er kommet fra den ene dag til den anden, men skyldes en gradvis og årelang nedprioritering af andre fremmedsprog og andre fremmedsproglige kompetencer end engelsk i Danmark.

Som Bodil Due fra Aarhus Universitet sagde i sin præsentation af sine bevæggrunde til at indgå i netværket, må de humanistiske studier selv tage en del af skylden på deres kappe, eftersom universiteterne selv har ladet de forskellige fag slække på kravet om andre sproglige kompetencer.

Primært er det dog den markedsøkonomiske tænkning på uddannelsesområdet, der har bidraget til Danmarks aktuelle situation af "sprogligt lavvande". Et for et er sprogene gledet ud af fagrækken på universiteterne i Odense og Aalborg, også økonomien gjaldt som begrundelse for at lukke tolkeuddannelsen i alle andre sprog i engelsk på CBS, Handelshøjskolen i København for to år siden.

De, der kan huske så langt tilbage som til 2003, kan sikkert også erindre, at det var det år, hvor grundstenene til den nuværende gymnasierreform blev lagt. En reform, der i alt væsentligt havde til formål at fremme de naturvidenskabelige fag, og hvor taberne blev ... fremmedsprogfagene med Dansk Industri som de ivrigste fortalere for en sådan prioritering. Man kan næppe heller påstå, at Henning Dyremose i sin daværende egenskab af administrerende direktør for TDC bidrog til sprogenes sprudlende mangfoldighed, da han lukkede for en ellers oplagt "Ja til sprog" tv-kanal – den fransksprogede TV5 – det selv samme år.

Men det skal ikke forstyrre denne festdag, hvor Henning Dyremose glimrede ved sin tilstedeværelse og sammen med DI er blevet sprogenes ven.

Ironisk nok er det atter engang den markedsøkonomiske tænkning, der har fået DI til at indgå i et formaliseret sprognetværk med universiteterne, handelshøjskolerne og sprogforeninger og andre sproginteresserede i en fælles bestræbelse for at få sprogene tilbage i uddannelserne igen.

Selv om det er særdeles nyttigt at lære fremmedsprog, kan det jo også være både sjovt og behageligt. Som Kirsten Refsing konkluderede:

"Sprog er et af de billigste og bedste bevidsthedsudvidende stoffer, man kan indtage."

[Med tak til [Weekendavisen](#), fre 19. juni 2009]

Læs også:

1. [Det sproglige lavvande er over os](#) Vi er langsomt, men sikkert ved at reducere Danmark til en nation af dansk- og engelsktalende – at best. so to speak. Derfor vælger vi at råbe til oprør mod...
2. [Engelsk fra 1. klasse?](#) I et uddannelsespolitisk oplæg, 10 forslag fra KL til styrket uddannelse, foreslår Kommunernes Landsforening at der skal undervises i engelsk allerede fra 1. klasse. Danmarks Lærereforening mener dog at man...
3. [En national strategi for fremmedsprog!](#) Den kommende sprogstrategi skal involvere og sikre progression og sammenhængskraft i hele uddannelsessystemet fra børnehave til højere læreanstalter. Dansk og engelsk er en selvfølge. Det store og svære problem, som...
4. [De fem forbandede fremmedsprog](#) ... der skal fokus på sproglig handlingskompetence, sprogfagene skal ud af deres lavstatus, den didaktiske praksis og den røde stregs pædagogik og elevernes oplevelse af manglende relevans og videnstyngede skal...

Tagget med: [Anmeldelser](#), [engelsk](#), [fransk](#), [ja til sprog](#), [tysk](#)

aktuelle sprog [Alfabeter](#) [Anmeldelser](#) [arabisk](#)

Biblen [bogstaver](#) [børn](#) [Danmark](#) **Dansk** [Dialekter](#)

engelsk [esperanto](#) [Formidling](#) [fransk](#) [identitet](#)

konsonanter [Medier](#) [modersmål](#) [Musik](#) [Navne](#) [norsk](#) **Ord**

ordbøger [ordforråd](#) [oversættelse](#) [Plansprog](#) [religion](#)

romanske sprog [russisk](#) [Sjov](#) [skriftsprog](#) [sprogdød](#) [Sproggeografi](#)

sprogkort **Sprogpolitik** [sprogteknologi](#)

[svensk](#) [truede sprog](#) [tv](#) [tyrkisk](#) [tysk](#) [Udtale](#)

[Underholdning](#) [video](#) [vokaler](#)

Arkiv	Resources
januar 2015	Ethnologue: Languages of the World
december 2014	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
november 2014	LL-Map: Language and Location
maj 2014	Minority Rights Group
marts 2014	Omniglot. Writing Systems and Languages of the World
februar 2014	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
oktober 2013	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
august 2013	
marts 2013	
januar 2013	
december 2012	
november 2012	
oktober 2012	
september 2012	
juli 2012	Bogstavlyd
juni 2012	Dansk sprognævn
maj 2012	Den danske ordbog
april 2012	Dialekt.dk
marts 2012	dk.kultur.sprog
februar 2012	Korpus.dk
januar 2012	Nye ord i dansk på nettet (NOID)
december 2011	Ordbog over det danske sprog
november 2011	Ordned. Dansk sprog i ordbøger og korpus
oktober 2011	Sproget.dk
september 2011	Svenska Akademien
august 2011	Ø (Schwa.dk)
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	
februar 2011	
januar 2011	
december 2010	
november 2010	
oktober 2010	
september 2010	
juni 2010	
maj 2010	
april 2010	
marts 2010	
februar 2010	
januar 2010	
december 2009	
november 2009	
oktober 2009	
september 2009	
august 2009	
juli 2009	
juni 2009	

1 kommentar

maj 2009
april 2009
marts 2009

Ole Stig Andersen

16. november 2009 • 06:21

Ja til sprog har fået sin egen hjemmeside: <http://www.jatilsprog.dk>

Svar

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.